

Bryssel den 30 mars 2026
(OR. en)

7887/26

SOC 180
EMPL 82
ECOFIN 400
MI 307
EDUC 102
JEUN 47
ENV 303
ENER 155
DIGIT 86
TOUR 15
CULT 42
JAI 408

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	30 mars 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 138 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN Halvtidsöversyn av handlingsplanen för den sociala ekonomin: de viktigaste resultaten och vägen framåt

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 138 final.

Bilaga: COM(2026) 138 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.3.2026
COM(2026) 138 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET,
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**Halvtidsöversyn av handlingsplanen för den sociala ekonomin: de viktigaste resultaten
och vägen framåt**

{SWD(2026) 94 final}

1. INLEDNING

Den sociala ekonomin är i dag en väsentlig del av EU:s ekonomi och samhälle. Den bidrar i hög grad till välbefinnande och konkurrenskraft och utgör en av pelarna som bär upp EU:s resiliens.

I EU bedriver **över 4,3 miljoner sammanslutningar, kooperativ, ömsesidiga bolag, stiftelser och sociala företag** verksamhet som prioriterar sociala och miljömässiga mål framför vinst, och som tillämpar styrningsmodeller som bygger på deltagande eller demokrati. Dessa organisationer tillhandahåller minst **11,5 miljoner arbetstillfällen** och står för omkring **6,3 % av den totala sysselsättningen**. De verkar inom en rad olika sektorer, från omsorgstjänster till finans, jordbruksbaserade livsmedel, detaljhandel och kultur ⁽¹⁾.

Den 9 december 2021 antog kommissionen en **handlingsplan för den sociala ekonomin** ⁽²⁾, med målet att frigöra den sociala ekonomins potential och förstärka dess effekter. I handlingsplanen lade kommissionen för första gången fram en vision och en färdplan med ett antal åtgärder som syftar till att senast 2030 förbättra ramvillkoren, tillgången till affärsmöjligheter och den sociala ekonomins synlighet.

Sedan dess har den geopolitiska situationen förändrats, och en rad överlappande kriser har visat att den sociala ekonomin fungerar som en **källa till resiliens** som kan skapa och bevara lokala arbetstillfällen, mobilisera samhällen i en anda av solidaritet och träda in där marknaderna inte räcker till för att främja **tillväxt för alla**. Den sociala ekonomin bidrar till att omvandla EU:s prioriteringar till **ändamålsenliga lösningar såväl för enskilda personer som för samhällen** och driver på social innovation, förverkligar den europeiska pelaren för sociala rättigheter ⁽³⁾ och jämlikhetsunionen samt bidrar till en mer cirkulär och resiliens ekonomi.

Med hjälp av en nedifrån och upp-strategi som är förankrad i lokalsamhället **stärker** organisationerna inom den sociala ekonomin **den territoriella sammanhållningen** i stads- och landsbygdsområdena, de yttersta randområdena och gränsregionerna. De bidrar direkt till **minskad fattigdom och social inkludering**, särskilt genom att skapa sysselsättningsmöjligheter och genom att säkerställa tillgången till tjänster till överkomliga priser. Genom att ge människor möjlighet att organisera sig, engagera sig och gemensamt skapa lösningar breddar och stärker organisationerna inom den sociala ekonomin **medborgardeltagandet** och **det demokratiska livet**.

Samtidigt stöder den sociala ekonomin EU:s **välstånd och konkurrenskraft**. Organisationerna inom den sociala ekonomin styr innovationen i riktning mot samhällsnytta och utvecklar nya sätt att leverera varor och tjänster som tillgodoser samhällets behov och bidrar till livskvaliteten i EU. De främjar entreprenörskap, särskilt bland unga och grupper med sämre förutsättningar. De inför dessa innovationer i viktiga ekonomiska sektorer, såsom bostadssektorn och den cirkulära ekonomin, och främjar modeller som förankrar värdet på det lokala planet.

Organisationerna inom den sociala ekonomin **främjar konkurrenskraften** genom att **skapa arbetstillfällen av god kvalitet, öka deltagandet på arbetsmarknaden och bidra till jämställdhet och en kvalificerad arbetskraft**. Det faktum att deras främsta syfte är socialt och att de anställda kan påverka beslutsfattandet främjar stabil sysselsättning, arbetstagarinflytande och varaktig utbildning och omskolning. Sociala företag för arbetsintegration kombinerar till exempel sysselsättning med skräddarsytt stöd

för att hjälpa människor tillbaka in på arbetsmarknaden och ge dem de färdigheter och den kunskap de behöver för att gå från utestängning till hållbar sysselsättning.

Den sociala ekonomin stärker också Europas **beredskap och strategiska autonomi** och bidrar till en ökad ekonomisk suveränitet genom att göra vår industri, våra tjänster och värdekedjor mer robusta, mångsidiga och integrerade i lokalsamhällena. Bland annat används riskdelningslösningar, såsom ömsesidiga bolag som erbjuder hushåll, lokalsamhällena och företag försäkringar till överkomliga priser, och kooperativ som främjar renare industrier och den gröna omställningen genom samhällsbaserade initiativ på energiområdet och cirkulära affärsmodeller.

Den särskilda Eurobarometern om den sociala ekonomins betydelse för människorna i EU ⁽⁴⁾, som offentliggjordes i oktober 2025, visade att allmänheten konkret upplever att den sociala ekonomin har ett mervärde i deras dagliga liv.

Hälften av alla i EU

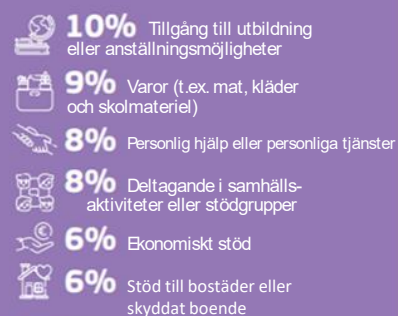
har varit aktiva i organisationer inom den sociala ekonomin under de senaste fem åren som...

De flesta i EU stöder åtgärder som hjälper organisationerna inom den sociala ekonomin att blomstra, däribland

1 av 3 får hjälp av organisationer inom den sociala ekonomin

Denna rapport har utarbetats till följd av det åtagande som gjordes i handlingsplanen för den sociala ekonomin, dvs. att vid halvtid se över dess genomförande och effekter, identifiera återstående utmaningar och bekräfta kommissionens vision för den sociala ekonomin i den nya geopolitiska kontexten.

Dessutom måste ytterligare politiska åtgärder övervägas för att fullt ut förverkliga potentialen hos den sociala ekonomin, vilket påpekades 2024 i Letta-rapporten *Much more than a market* ⁽⁵⁾. Riktade stödåtgärder och möjliggörande ramar behövs för att ta hänsyn till dess unika styrningsmodeller, vinstfördelningsregler och effektinriktade karaktär. Rapporten är därför framåtblickande och undersöker på vilka områden de befintliga verktygen bör stärkas och var nya åtgärder behövs för att maximera potentialen hos den sociala ekonomin. I det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar ges ytterligare information om genomförandeprocessen hittills och om de olika samråd med berörda parter som genomförts av kommissionen.

2. FRAMSTEG OCH LÄRDOMAR SOM DRAGITS UNDER GENOMFÖRANDET

Handlingsplanen för den sociala ekonomin är uppbyggd kring tre pelare och omfattar 63 åtgärder. De flesta av dessa åtgärder har slutförts eller håller för närvarande på att

genomföras av kommissionen, medan ett litet antal har avvecklats eller omorienterats mot bakgrund av faktaunderlag och marknadsutveckling.

Detta avsnitt följer strukturen hos handlingsplanen från 2021 och lyfter fram viktiga resultat och lärdomar på områden där det fortfarande finns utmaningar, i syfte att bana väg för nya åtgärder.

2.1. Att skapa rätt förutsättningar för den sociala ekonomin

En av de viktigaste milstolparna hittills är den **rekommendation om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin** ⁽⁶⁾ som rådet antog 2023. Rekommendationen tillhandahåller en gemensam ram för medlemsstaterna, så att de kan integrera den sociala ekonomin i sina politiska åtgärder och införa stödåtgärder som skapar en gynnsam miljö för organisationerna inom den sociala ekonomin. Denna ram har gett nationella reformer legitimitet och påskyndat dem. Mellan 2021 och slutet av 2025 **hade 21 medlemsstater antingen redan antagit eller höll på att utarbeta nationella eller regionala strategier för den sociala ekonomin**. Dessutom hade tolv medlemsstater antagit eller sett över lagarna om den sociala ekonomin, och i två medlemsstater pågick detta arbete. Detta utgör en viktig förändring vad gäller strategier och lagstiftning och återspeglar medlemsstaternas växande medvetenhet om den sociala ekonomins betydelse.

Kommissionens insatser har fått stöd av en **ökande drivkraft på internationell nivå**. EU:s medlemsstater och kommissionen har bidragit till FN:s generalförsamlings resolutioner och Internationella arbetsorganisationens slutsatser om den sociala och solidariska ekonomin, och kommissionens arbete utgjorde faktaunderlag för OECD:s rekommendation om den sociala och solidariska ekonomin och social innovation.

De framsteg som hittills gjorts bekräftar värdet av en gemensam EU-vision i kombination med praktiskt stöd till medlemsstaterna. Kommissionen anordnade därför **workshoppar för ömsesidigt lärande** om ämnen såsom statligt stöd, beskattning, strategier för den sociala ekonomin, socialt ansvarsfull upphandling och data. Instrumentet för tekniskt stöd ⁽⁹⁾ bistår fem medlemsstater som utformar strategier för den sociala ekonomin genom samarbetsinriktat och landsspecifikt arbete. Under 2023 offentliggjorde kommissionen dessutom två arbetsdokument som beskriver de befintliga skatteramarna för organisationer inom den sociala ekonomin ⁽⁷⁾ och den icke-diskriminerande beskattningen av välgörenhetsorganisationer och deras givare ⁽⁸⁾, och lade därmed grunden för ett gemensamt faktaunderlag och en gemensam referenspunkt för hela EU.

För att förbättra rättssäkerheten och kunskapen om möjligheterna till **statligt stöd** offentliggjorde kommissionen en **studie om statliga stödåtgärder som främjar de sociala företagens tillgång till finansiering och rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar** ⁽⁹⁾. Resultaten av denna studie kommer att ligga till grund för den pågående översynen av den allmänna gruppundantagsförordningen ⁽¹⁰⁾. Sedan januari 2024 kan myndigheter dessutom under en treårsperiod tillämpa de höjda stödtaken för stöd av mindre betydelse på 300 000 euro ⁽¹¹⁾ och 750 000 euro för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ⁽¹²⁾. Den översyn av tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse ⁽¹³⁾ som gjordes 2025 syftar till att göra det lättare för medlemsstaterna att stödja uppförande och renovering av bostäder till ett överkomligt pris, vilket är ett område där organisationer inom den sociala ekonomin är aktiva.

Trots de framsteg som gjorts på nationell och internationell nivå finns det en betydande **outnyttjad potential på regional och kommunal nivå**, dvs. den nivå där myndigheterna står närmast allmänheten och den verksamhet som bedrivs av organisationerna inom den

sociala ekonomin. Även om initiativen har mångdubblats i många regioner och kommuner under de senaste åren är utbytet av kunskap och praxis mellan dem, särskilt över gränserna, fortfarande begränsat.

Dessutom ger restriktiva rättsliga ramar upphov till rättslig osäkerhet och skapar hinder för ytterligare stöd till den sociala ekonomin. Myndigheter saknar ofta teknisk kapacitet på områden såsom statligt stöd och socialt ansvarsfull upphandling. Exempelvis visar den nyligen genomförda utvärderingen av **direktiven om offentlig upphandling** ⁽¹⁴⁾ på **varierande mognadsgrader när det gäller integreringen av sociala överväganden i den offentliga upphandlingen i medlemsstaterna**. Det är ofta svårt för de upphandlande myndigheterna att balansera målen rörande insyn och marknadseffektivitet mot de strategiska politiska målen, och de förväntar sig att få tydlig vägledning om hur denna balans ska uppnås.

I fokus: Den sociala ekonomin och cirkularitet

*Organisationerna inom den sociala ekonomin bidrar starkt till EU:s övergång till en cirkulär ekonomi. De är aktiva i varje skede av produkternas livscykel, från utformning och insamling till reparation, återanvändning och återvinning. De omvandlar avfall till resurser och skapar samtidigt lokala arbetstillfällen av god kvalitet, bland annat genom att ge människor som riskerar utestängning möjlighet till utbildning och sysselsättning, ofta i nära samarbete med myndigheterna. **Initiativet för cirkulära städer och regioner** ⁽¹⁵⁾ visar hur stads- och regionledda cirkulära strategier, såsom offentligt stödda återanvändnings- och reparationsnav, cirkulära bygg- och rivningssystem och lokala system för återanvändning av textilier, kan skapa möjligheter för organisationer inom den sociala ekonomin att tillhandahålla inkluderande cirkulära lösningar, **däribland genom att använda offentlig upphandling för att skapa efterfrågan på dessa tjänster genom cirkulära och socialt ansvarsfulla inköpsmetoder**. Deras affärsmodeller bidrar till att förlänga produktens livslängd, minska utsläppen och hålla materialen i omlopp inom lokalsamhällena. Den kommande **rättsakten om den cirkulära ekonomin** syftar till att skapa en inre marknad för sekundära råvaror, öka tillgången på högkvalitativa återvunna material och stimulera efterfrågan på dessa i EU. Samtliga dessa områden är områden där organisationerna inom den sociala ekonomin är väl lämpade för att bidra.*

2.2. Att skapa nya utvecklingsmöjligheter för organisationer inom den sociala ekonomin

För att skapa möjligheter till uppstart och tillväxt för organisationer inom den sociala ekonomin har kommissionen infört åtgärder för att stärka ekosystemet, genom att verka för bättre tillgång till finansiering, mobilisera medel och stärka kapacitetsuppbyggnaden och företagsstödet.

Tillgången till finansiering för organisationer inom den sociala ekonomin har utökats. Med utgångspunkt i finansieringsinstrumenten inom EU:s program för sysselsättning och social innovation (EaSI) lanserade man under 2022 **finansiella produkter inom InvestEU:s politikområde "Sociala investeringar och kompetens"**. Cirka 1,2 miljarder euro har anslagits i form av garantier till genomförandepartner för mikrofinansiering, socialt entreprenörskap och investeringar för social påverkan. Medlen har kanaliserats till cirka 90 000 mottagare av mikrofinansieringsstöd och omkring 3 000 sociala företag och förväntas leda till 11,7 miljarder euro i investeringar ⁽¹⁶⁾. Tack vare dessa instrument kan affärsmodeller som ofta inte passar in i standardiserade risk- och avkastningsprofiler beviljas riskfinansiering, kombinerat med tjänster för

företagsutveckling. Hittills har detta stöd bidragit till att skapa eller bibehålla omkring 900 000 arbetstillfällen i EU, och rapporteringen från vissa större mikrofinansinstitut visar på en extremt hög överlevnadsgrad, samtidigt som stödet når de mest utsatta grupperna ⁽¹⁷⁾.

För att ytterligare öka de sociala effekterna av dessa medel testar kommissionen blandat stöd genom att kombinera finansieringsinstrumenten inom InvestEU med bidragen inom delen för sysselsättning och social innovation inom ramen för Europeiska socialfonden+ (ESF+) ⁽¹⁸⁾. Ansökningsomgångarna för ESF+ har också stött utvecklingen av marknaderna för social finansiering genom bättre tillgång till effektrelaterade uppgifter för investeringsbeslut, minskade transaktionskostnader för riskkapitalinvesteringar i sociala företag och förstärkta nätverk på EU-nivå som representerar tillhandahållare av mikrofinansiering och finansiering för sociala företag. Samtidigt har flera medlemsstater infört särskilda finansieringsinstrument och bidragssystem inom ramen för ESF+ och Europeiska regionala utvecklingsfonden ⁽¹⁹⁾, och vissa särskilda investeringar och reformer har genomförts inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽²⁰⁾. Enligt EU:s nuvarande långtidsbudget (2021–2027) **förväntas över 1,62 miljarder euro totalt mobiliseras i bidrag och finansieringsinstrument** utöver de 1,2 miljarder euro i garantier som nämndes ovan. Detta uppfyller kommissionens åtagande att öka EU-stödnivån jämfört med perioden 2014–2020.

Kommissionen har också hjälpt organisationer inom den sociala ekonomin att professionalisera sig, skala upp sina lösningar och förevisa sina resultat. **Europeiska kompetenscentrumet för social innovation ⁽²¹⁾ har utvecklat ett dynamiskt kunskapsnav och fem praktikgemenskaper.** Ansökningsomgångar för ESF+ har inlett av kommissionen för att stödja sociala experiment samt överföring och uppskalning av beprövade sociala innovationer, bland annat genom inrättande av nationella kompetenscentrum för social innovation. Praktiska verktyg har utvecklats, såsom en uppförandekod för hantering och användning av data i den sociala ekonomin ⁽²²⁾ och en **vägledning rörande proportionerliga strategier för mätning och hantering av sociala effekter ⁽²³⁾.** **Akademien för unga företagare (Youth Entrepreneurship Policy Academy), ett gemensamt initiativ som förvaltas av kommissionen och OECD, sammanförde beslutsfattare och nätverk av unga företagare** genom en rad workshoppar om politik och kapacitetsuppbyggnad i syfte att utforma bättre politiska åtgärder för unga företagare, inklusive sociala företagare.

Trots dessa framsteg står organisationer inom den sociala ekonomin fortfarande inför större svårigheter än vanliga företag när det gäller att få tillgång till finansiella resurser på grund av sina särskilda affärsmodeller. Även om marknadsundersökningar visar att de privata sociala investeringarna har ökat under de senaste åren ⁽²⁴⁾⁽²⁵⁾ har avsaknaden av en mer strukturerad och allmänt känd strategi för kanalisering av (tålmodigt) kapital till sociala mål i kombination med en låg finansiell avkastning begränsat förtroendet och jämförbarheten, vilket avskräcker potentiella sociala investerare. De innovativa finansieringsstrategierna har förblivit fragmenterade och småskaliga.

Dessutom varierar fortfarande tillgången till och erkännandet av tydliga utbildningsvägar och möjligheter till kapacitetsuppbyggnad mellan olika sektorer och territorier. Kopplingarna till utbildningssystemen är fragmenterade, och läroplansbaserade strategier, delade kompetensramar och tillförlitliga uppgifter om socialt och inkluderande entreprenörskap hör till undantagen snarare än regeln. Även om inkubations- och accelerationstjänsterna har utökats under de senaste åren är det fortfarande sällsynt med

skräddarsytt stöd för socialt entreprenörskap, och många grupper är fortfarande underrepresenterade och har sämre förutsättningar. Till följd av detta får talangfulla personer och innovativa sociala affärsmodeller inte alltid det stöd de behöver för att nå framgång och potentialen att åstadkomma starkare sociala effekter förverkligas inte fullt ut.

2.3. Ett större erkännande av den sociala ekonomin och dess potential

Kommissionen har ökat den sociala ekonomins synlighet och trovärdighet genom att upprätta kommunikationskanaler med allmänheten och främja medvetandehöjande kampanjer. **EU:s portal för den sociala ekonomin** ⁽²⁶⁾ ger aktuell information om **EU:s politiska åtgärder, finansiering och initiativ för den sociala ekonomin**. Webbplatsen, som erbjuder användbart material för yrkesverksamma inom den sociala ekonomin och beslutsfattare, har lockat över 596 000 besökare sedan den lanserades 2023 ⁽²⁷⁾.

EU:s faktaunderlag om den sociala ekonomin har utökats genom en studie som jämför den sociala ekonomins socioekonomiska resultat i alla medlemsstaterna ⁽²⁸⁾. Den visar att den sociala ekonomin skapar både ekonomiskt och socialt värde, och den bekräftar mervärdet av mer tillförlitliga och harmoniserade uppgifter för att bedöma utvecklingen över tid. Den särskilda Eurobarometern om den sociala ekonomin betydelse för människorna i EU ger en grundläggande bild av allmänhetens uppfattning, medvetenhet, engagemang och attityder, inklusive deras synpunkter på offentliga åtgärders roll. Kommissionens/OECD:s publikation *Social Economy in Europe: Contributing to Competitiveness and Prosperity* ⁽²⁹⁾ konsoliderade kunskapen ytterligare, däribland om institutionella arrangemang, beskattning och företagsstöd för den sociala ekonomin i EU:s samtliga medlemsstater, samt sektorsspecifik information om bostäder och omsorg.

Ändå återstår vissa brister, särskilt när det gäller jämförbarhet, på grund av ojämn täckning och användningen av olika metoder i medlemsstaterna. Bristen på systematisk datainsamling med användning av harmoniserade definitioner, administrativa källor och utökade statistiska verktyg, såsom satelliträkenskaper, gör det svårt att övervaka framstegen och begränsar resultatets synlighet för allmänheten. Även om riktad forskning och samarbete genom expertgrupper har bidragit till att stärka ramen för datainsamling och dataanalys behövs mer varaktiga utbyten för att få en bättre inverkan på beslutsfattandet. Slutligen kan medvetenheten om och användningen av EU:s portal för den sociala ekonomin öka, och berörda parter skulle kunna begära en mer systematisk rapportering om genomförandet av handlingsplanen.

3. EN FRAMÅTBlick: NYA ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄRKA DEN SOCIALA EKONOMIN

Kommissionen kommer att bygga vidare på de framsteg som gjorts hittills och vidta åtgärder mot de återstående hindren för utvecklingen av EU:s ekosystem för den sociala ekonomin. Rådets rekommendation från 2023 håller på att genomföras, men stödnivån för den sociala ekonomin varierar fortfarande avsevärt mellan medlemsstaterna och mellan olika förvaltningsnivåer. Riktad EU-stöd behövs fortfarande för att strategierna för den sociala ekonomin ska leda till verkningsfulla åtgärder och tillhandahålla en stabil ram för tillväxt i organisationerna inom den sociala ekonomin.

Under nästa genomförandefas bör man därför prioritera åtgärder som stöder myndigheterna och avlägsnar hindren på den inre marknaden för organisationerna inom den sociala ekonomin, stärker tillgången till kompetens, utbildning och finansiering och

tillhandahåller systematiska, jämförbara uppgifter som kan utgöra underlag för både politiska beslut och investeringsbeslut samt lyfter fram effekterna av den sociala ekonomin.

Vår vision för de kommande åren är tydlig:

- Vi vill ha en **konkurrenskraftig social ekonomi** som verkar på lika villkor med andra ekonomiska aktörer på den inre marknaden och som bidrar till ett dynamiskt företagsklimat som ger ett hållbart välstånd och välbefinnande för människor och för EU:s sociala marknadsekonomi. Detta bör stödjas av integrerade politiska och rättsliga ramar.
- Vi vill ha en **robust social ekonomi** med tillgång till finansiering som motsvarar behoven och etablerade utbildnings-, inkubations- och accelerationsvägar som både ger enskilda personer möjlighet att utveckla sin förmåga och sina färdigheter och stärker den organisatoriska kapaciteten.
- Vi vill ha en **erkänd social ekonomi** som underbyggs av starka bevis och större synlighet, så att beslutsfattare, marknader och allmänheten blir medvetna om den sociala ekonomins mervärde, vilket därigenom ökar dess effekter i hela EU.

Denna vision ligger i linje med den strategi som fastställs i handlingsplanen från 2021 och dess tre pelare. Denna rapport är indelad efter tre prioriteringar och fem viktiga åtgärdsområden och bygger vidare på resultaten av de 63 åtgärderna från 2021. Dessutom presenteras ett antal nya åtgärder som identifierats vid halvtidsöversynen. Rapporten kommer att fungera som referens för framtida övervakning och rapportering om handlingsplanen.

För att uppnå denna vision krävs det dock en gemensam insats. Kommissionen uppmanar därför medlemsstaterna att fullt ut genomföra rådets rekommendation om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin och att beakta de resultat och nya åtgärder som anges i denna halvtidsöversyn när de genomför sina strategier och politiska åtgärder.

3.1. Integrerade ramar för en konkurrenskraftig social ekonomi

Kommissionens pågående insatser för att förbättra företagsklimatet som helhet gynnar den sociala ekonomin genom att minska verksamhetshindren och skapa fler tillväxtmöjligheter. Initiativ som syftar till att öka EU:s konkurrenskraft, fördjupa den inre marknaden och främja spar- och investeringsunionen kan bidra till att integrera organisationerna inom den sociala ekonomin i de reguljära värdekedjorna, mobilisera privat kapital och stärka tillgången till finansiering. Genom förenkling kan man också minska de oproportionerligt stora administrativa bördor och efterlevnadskostnader som mindre organisationer ofta står inför.

Den sociala ekonomin behöver integrerade politiska åtgärder och rättsliga ramar för att skala upp och uppmuntra hållbara och innovativa lösningar. Med rätt förutsättningar kan organisationerna inom den sociala ekonomin ha framgång inom alla ekonomiska sektorer och territorier och skapa arbetstillfällen, produkter och tjänster av god kvalitet för alla i EU, inklusive de mest utsatta. Därför är det särskilt viktigt att förbättra ramvillkoren och säkerställa att de politiska åtgärderna genomförs där de har störst betydelse, bland annat i regioner och kommuner.

Viktigt åtgärdsområde 1: Stärka flernivåstyrningen och genomförandet på plats

De nationella myndigheterna har en central funktion när det gäller att upprätta den övergripande strategiska och rättsliga ramen för den sociala ekonomin. De regionala och lokala myndigheterna fungerar ofta som en bro mellan det nationella beslutsfattandet och det lokala genomförandet, och är av avgörande betydelse när det gäller att anpassa nationella prioriteringar till lokala behov. De kan direkt stödja och samarbeta med organisationerna inom den sociala ekonomin för att uppnå sina politiska mål.

En mer samordnad och välunderrättad strategi skulle ge dessa myndigheter en tydligare och mer ändamålsenlig politisk ram för att stödja den sociala ekonomin och maximera dess effekter, och för att göra det möjligt för organisationerna inom den sociala ekonomin att dela med sig av sina framgångar och utmaningar.

Kommissionen kommer att

- **utveckla en verktygslåda till stöd för regionala och lokala politiska åtgärder för den sociala ekonomin,**
- **stärka samarbetet med myndigheter, intressentgrupper och nätverk för att främja ett utbyte av bästa praxis, gemensamma projekt och ändamålsenliga åtgärder för den sociala ekonomin i alla territorier och därigenom stödja och komplettera nationella insatser, varvid särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt landsbygdsområden inom ramen för EU:s handlingsplan för landsbygden ⁽³⁰⁾, landsbygdspakten och strategin för ett generationsskifte inom jordbruket ⁽³¹⁾,**
- **offentliggöra en lägesrapport under 2028 om genomförandet av rådets rekommendation om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin,**
- **integrera den sociala ekonomin i externt samarbete och internationell dialog genom att tillhandahålla myndigheter särskilt stöd till utbildning, kompetensutveckling och socialt entreprenörskap och genomföra projekt i länder utanför EU, däribland (potentiella) kandidatländer, såsom den kommande fonden för socialt företagande för det södra grannskapet, i linje med prioriteringarna i pakten för Medelhavsområdet ⁽³²⁾.**

I fokus: Den sociala ekonomin och kultur och turism

Organisationerna inom den sociala ekonomin driver på Europas kulturella livskraft, kreativa innovation och hållbara turism. De stöder de kulturella och kreativa näringarna och de som arbetar i dem. De bevarar och främjar kulturarvet och tillhandahåller tillgängliga utrymmen för kulturellt deltagande och samhällsliv i stadskvarter och landsbygdsområden.

Inom de kreativa och kulturella näringarna främjar den sociala ekonomin experiment, samarbete och delat egenansvar på områden som sträcker sig från medie- och scenkonst till design och hantverk. Inom turismen främjar samhällsledda initiativ hållbara verksamheter som skyddar landskapet, stöder lokala företag och säkerställer att fördelarna blir kvar i lokalsamhället.

Genom att koppla samman kultur, kreativitet och hållbar turism stärker den sociala ekonomin den territoriella identiteten, ger lokalbefolkningen egenmakt och diversifierar de lokala ekonomierna, skapar arbetstillfällen och bidrar till en mer resiliert, människocentrerad utveckling i regionerna i Europa. Kommissionen kommer

*att stödja transnationella partnerskap för att testa och skala upp samhällsledda modeller för hållbar turism baserade på principerna för den sociala ekonomin. Dessutom ska EU:s kommande **strategi för hållbar turism** utforma en konkurrenskraftig, hållbar och inkluderande modell för turism som stöder lokalsamhällena.*

Viktigt åtgärdsområde 2: Att få regler och ramar att fungera för den sociala ekonomin

Offentlig upphandling kan användas av myndigheter som ett strategiskt verktyg för att tillhandahålla offentliga tjänster av hög kvalitet och eftersträva särskilda politiska mål, såsom att främja sysselsättning och social inkludering, säkerställa anständiga arbetsvillkor, förbättra tillgängligheten och en inkluderande design för alla samt skapa ansvarsfulla leveranskedjor. För organisationer inom den sociala ekonomin kan offentlig upphandling bidra till att förbättra deras tillträde till marknaden och göra det möjligt för dem att tillhandahålla tjänster till samhället. Det har dock visat sig att metoder baserade på lägsta pris fortfarande är vanligast och att sociala överväganden vid offentlig upphandling varken tillämpas systematiskt eller konsekvent.

Dessutom kan **samarbete med vanliga företag**, bland annat genom att tillhandahålla varor och tjänster, stärka den sociala ekonomin och hjälpa företagen att uppnå sina hållbarhetsmål. Organisationerna inom den sociala ekonomin har dock ofta endast en liten roll i leveranskedjorna på grund av bristande ömsesidig förståelse, kulturella och praktiska hinder samt ett otillräckligt strategiskt stöd för förbättrat marknadstillträde och utveckling av nya sektoriella värdekedjor.

Kommissionen kommer att

- **undersöka möjligheterna att uppmuntra användningen av socialt ansvarsfulla metoder för upphandling**, inbegripet användningen av bästa förhållande mellan pris och kvalitet och av kollektivförhandlingar, i samband med den pågående **översynen av EU:s direktiv om offentlig upphandling**, och inkludera **vägledning** om genomförandet av dem i verktygslådan för stöd till de regionala och lokala politiska åtgärderna för den sociala ekonomin,
- främja en mer systematisk integrering av organisationerna inom den sociala ekonomin i de vanliga företagens värdekedjor, bland annat genom att **utlysa en ansökningsomgång för uppskalning av partnerskap mellan företag**.

I fokus: Den sociala ekonomin och energi

Den sociala ekonomin bidrar till att omställningen till grön energi är rättvis och inkluderande. Energigemenskaper och andra medborgarledda initiativ gör det möjligt för lokala aktörer att gemensamt äga och förvalta tillgångar för förnybar energi, alltifrån sol- och vindkraftsparker till fjärrvärmesystem. Dessa organisationer behåller värdet inom gemenskapen, gör det möjligt för medborgarna att aktivt delta i omställningen och kan bidra till att minska energifattigdomen, till exempel genom att förbättra tillgången för utsatta grupper till överkomliga energipriser. De kan också skapa högkvalitativa lokala sysselsättningsmöjligheter på områden såsom installation, underhåll och energirådgivning.

För att koppla klimatåtgärderna till konkreta samhällsvinster är det av största vikt att man erkänner aktörerna inom den sociala ekonomin i de nationella energi- och klimatplanerna, underlättar deras tillgång till nät och finansiering och tar hänsyn till

dem i EU:s finansieringsinitiativ samt i de program och planer som finansieras av EU och förvaltas av medlemsstaterna. Kommissionen kommer att stärka utnyttjandet av energigemenskaper genom en rekommendation från kommissionen om energigemenskaper och egenförbrukning, som en del av **paketet för alla invånares tillgång till energi**. Planen kommer bland annat att främja kunskapsutbytet och stärka faktaunderlaget rörande energigemenskaper, bland annat genom att **stödja en särskild praktikgemenskap för offentliga upphandlare** och fastställa de villkor som möjliggör medborgarledda energiinitiativ. Lokala myndigheter kan också spela en nyckelroll när det gäller att möjliggöra sådana initiativ, och kommer att få stöd för att förverkliga denna potential.

Statligt stöd är också ett viktigt verktyg för myndigheterna när det gäller stöd till den sociala ekonomin. Till exempel för organisationer inom den sociala ekonomin som tillhandahåller sociala tjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster kan tillgången till stöd begränsas på grund av den allmänt utbredda användningen av taket för stöd av mindre betydelse, som gör det möjligt för myndigheter att tillhandahålla stöd upp till ett visst tröskelvärde utan att anmäla det till kommissionen. Även om detta stöd kan vara till hjälp när det gäller småskaliga tjänster behöver leverantörer av sociala tjänster mer omfattande finansieringsmöjligheter som är förenliga med målen av allmänt intresse, men dessa uppfattas som juridiskt riskfyllda.

Kommissionen kommer att

- **se över den allmänna gruppundantagsförordningen och klargöra de relevanta reglerna om statligt stöd** för att göra det enklare och lättare för myndigheter att finansiera den sociala ekonomin utöver stödet av mindre betydelse ⁽³³⁾
- **utarbета en särskild vägledning för att bistå medlemsstaterna vid utformningen av statliga stödåtgärder för socialt stöd och sociala investeringar**, såsom anges i meddelandet *Förverkligande av givnen för en ren industri I* ⁽³⁴⁾.

För att den sociala ekonomins organisationer ska få bättre konkurrenskraft och resultat på den inre marknaden krävs avslutningsvis ytterligare insatser för att se till att de rättsliga och finanspolitiska ramarna anpassas bättre till särdragen i den sociala ekonomins affärsmodeller.

Kommissionen kommer att

- **fortsätta att främja de rättsliga ramar som stöder den sociala ekonomin**, vilket bland annat innebär att stödja system för arbetstagaruppköp genom ett framgångsrikt genomförande av kommissionens rekommendation om företagsöverlåtelser,
- **bedöma behovet av att i lämpliga fall förbättra de riktade rättsliga ramarna**, såsom stadgan för europeiska kooperativa föreningar,
- **genom en studie utforska huruvida effekt drivna företag står inför särskilda hinder**, såsom erkännande och tillgång till finansiering, som underlag för möjliga framtida politiska åtgärder som kan underlätta mätning och förmedling av samhällspåverkan samt andra ansvarsfulla affärsmetoder,
- **tillsammans med OECD utföra en djupgående analys av de nationella skatteåtgärderna för den sociala ekonomin**, inklusive en skattepolitik som uppmuntrar till investeringar i organisationer inom den sociala ekonomin.

3.2. Investeringar, färdigheter och kapacitet för en robust social ekonomi

En robust social ekonomi kräver ett välfungerande finansiellt ekosystem såväl som stark kompetens och organisatorisk kapacitet. Att utforma tydligare ramar för sociala investeringar och stärka färdigheterna, inkubationstjänsterna och stödet för entreprenörskap, såväl som särskilda utbildningsvägar för socialt entreprenörskap, är avgörande för att organisationerna inom den sociala ekonomin ska kunna locka talangfulla personer, växa, ta fram innovationer och reagera på brådskande behov i samhället.

Viktigt åtgärdsområde 3: Stärka ekosystemet för sociala investeringar

På grund av mångfalden av modeller för den sociala ekonomin och de sociala effekternas dynamiska karaktär kan sociala investeringar inte på ett enkelt sätt beskrivas genom fasta definitioner eller enhetliga kriterier. Den gradvisa framväxten av gemensamma referenspunkter och en gemensam rapporteringspraxis kan dock minska osäkerheten för investerare och intermediärer, förbättra jämförbarheten där så behövs och bidra till att begränsa transaktionskostnaderna.

För att förbättra förtroendet och jämförbarheten och för att göra det möjligt att rikta in investeringarna på sociala mål i stor skala **kommer kommissionen att**

- **stärka ramen för privata sociala investeringar** genom att konsolidera och systematisera de mest relevanta standarderna, mätdefinitionerna, begreppen och metoderna; i detta syfte **kommer kommissionen, i samarbete med OECD, att utforska en frivillig, marknadsstyrd ram med investeringsbara mål som stöds av resultatmodeller och resultatindikatorer**, vilket kommer att hjälpa investerare att utforma, bedöma och jämföra investeringsstrategier på ett konsekvent och flexibelt sätt,
- **använda den kommande översynen av systemet för europeiska riskkapitalfonder⁽³⁵⁾ (EuVECA)** som en möjlighet att bedöma ändamålsenligheten hos regelverket för risk- och tillväxtkapitalinvesteringar. Framsteg på detta område kommer också att gynna investeringar för social påverkan, inbegripet användarna av märkningen för europeiska fonder för socialt företagande⁽³⁶⁾ (Eusef).

Den sociala ekonomin behöver finansiering som återspeglar dess styrningsmodeller, risk- och avkastningsprofiler samt de ofta småskaliga behoven. Bristande kunskaper om vem som finansierar den sociala ekonomin och om de finansiella produkternas lämplighet och inverkan på stödmottagarna begränsar utformningen och användningen av lämpliga finansieringsinstrument och deras uppskalning. Traditionella långgivare är fortsatt försiktiga, specialiserade intermediärer saknar synlighet på marknaden, höga transaktionskostnader avskräcker från mindre investeringar och begränsningar av reglerna för omfördelning av vinster i sociala företag begränsar kapitalinvesteringarna. När EU utarbetar nästa fleråriga budgetram är det viktigt att skapa kanaler för finansiering och tekniskt bistånd som gör det möjligt för organisationer inom den sociala ekonomin att få tillgång till finansiering på olika territorier och till fullo utnyttja EU:s medel och instrument.

För att öka kunskaperna om finansiering av den sociala ekonomin och finjustera de finansiella instrumenten **kommer kommissionen att**

- **utarbete en rapport** inom ramen för InvestEU:s rådgivningscentrum **om**

finansiella intermediärer för organisationer inom den sociala ekonomin och ytterligare en rapport tillsammans med expertgruppen för social ekonomi och sociala företag **om förbättrad tillgång till finansiering** för organisationer inom den sociala ekonomin,

- **göra en preliminär bedömning av effekterna och resultaten på stödmottagarnivå av finansieringsinstrumenten för mikrofinansiering och sociala företag inom InvestEU,**
- **utforska genomförbarheten när det gäller att reproducera innovativa lösningar för mobilisering av privat kapital,** till exempel genom att inleda en studie om den potentiella användningen av vilande tillgångar för att skapa offentliga garantier och genom att ge ut en handbok för kapitalförvaltare och beslutsfattare om hur man reproducerar den franska 90/10-fondmodellen,
- se över den **europiska uppförandekoden för tillhandahållande av mikrokrediter** så att mikrofinansieringen fortsätter att tillgodose behoven hos underrepresenterade företagare och personer i utsatta situationer. Målet med den uppdaterade uppförandekoden är att stärka mikrofinansieringens sociala dimension, anpassa ramen till de nya förutsättningarna i den sociala ekonomin samt göra certifieringen mer tillgänglig och effektiv och anpassad till olika institutionella modeller.

I fokus: Den sociala ekonomin och bostäder

*Organisationerna inom den sociala ekonomin spelar en viktig roll när det gäller att tillhandahålla och finansiera tillgången till överkomliga, samhällsledda och socialt inkluderande och tillgängliga bostadslösningar. Modeller såsom ideella eller begränsat vinstdrivande bostadsföreningar, kooperativ, stiftelser och samfällighetsföreningar (s.k. community land trusts) kan bygga, främja, äga eller förvalta bostadsenheter, samtidigt som de återinvesterar överskottet och gör det möjligt för invånarna att direkt delta i styrningen av dem. Dessa organisationer kan bidra till att minska den pågående bostadsbristen och prisvolatiliteten, och hålla priserna överkomliga på lång sikt. De kan också utveckla inkluderande bostadsområden genom att kombinera bostäder med sysselsättningsmöjligheter samt sociala tjänster och samhällstjänster i landsbygds- och stadsområden. Att inkludera organisationerna inom den sociala ekonomin i bostadsstrategierna, hjälpa dem att övervinna tekniska, regleringsmässiga och rättsliga hinder samt underlätta deras tillgång till lämplig finansiering skulle kunna göra det möjligt för dem att i högre grad bidra till att stärka rätten till anständiga, ekonomiskt överkomliga och hållbara bostäder av god kvalitet i alla länder, särskilt i områden med ett högt tryck på bostadsmarknaden och för utsatta grupper. **I EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad** (37) fastställs en omfattande ram för åtgärder på alla nivåer och ekonomiska möjligheter i detta avseende, och det framhålls att kommissionen kommer att främja investeringar i ideella och begränsat vinstdrivande aktörer som tillhandahåller bostäder.*

Viktigt åtgärdsområde 4: Öka kompetensen, utbildningen och entreprenörskapet

Socialt entreprenörskap tas inte upp systematiskt inom den formella utbildningen, och många organisationer inom den sociala ekonomin, särskilt i uppstarts- och expansionskedet, saknar fortfarande tillgång till skräddarsydd kompetensutveckling och organisatoriskt stöd. Stödet till ett inkluderande entreprenörskap är inkonsekvent och

återspeglar ofta inte på ett lämpligt sätt modellerna för den sociala ekonomin, särskilt inte för blivande entreprenörer från underrepresenterade grupper som stöter på dolda hinder när de försöker få tillgång till inkubationstjänster, nätverk och finansiering.

I linje med visionen i kompetensunionen **kommer kommissionen att**

- **främja sociala och inkluderande företagsinkubationsmodeller genom en särskild ansökningsomgång och stödja erkända kompetensramar för socialt entreprenörskap**, bland annat genom åtgärder för ömsesidigt lärande,
- tillsammans med OECD **förbättra kunskapsunderlaget om socialt och inkluderande entreprenörskap** genom studier om integrering av socialt entreprenörskap i de nationella kursplanerna och utbildningsvägarna och om socialt entreprenörskap som ett sätt att aktivera unga som varken arbetar eller studerar och formalisera arbete, samt en ny upplaga av rapporten *The Missing Entrepreneurs*.

I fokus: Den sociala ekonomin och den digitala omställningen

*Organisationerna inom den sociala ekonomin utarbetar och använder pålitliga, inkluderande digitala lösningar som tjänar allmänhetens intresse och minskar den digitala klyftan. Deras styrningsstrukturer gör dem till idealiska förkämpar för en ansvarsfull dataförvaltning, alltifrån digitala plattformskooperativ till sociala teknikföretag som främjar tillgänglighet, omsorg och utbildning. De behandlar data som en gemensam resurs och ser till att information samlas in, används och förvaltas på ett sätt som respekterar integriteten, de grundläggande rättigheterna, insynen och samhällets intressen. **Organisationerna inom den sociala ekonomin hjälper dessutom arbetstagare och stödmottagare att utveckla sin digitala kapacitet och kompetens, och främjar ett digitalt ekosystem där tekniken förbättrar både den sociala sammanhållningen och konkurrenskraften.** Kommissionen kommer att stärka faktaunderlaget om digitalisering och artificiell intelligens i den sociala ekonomin för att stödja införandet av tillförlitlig, tillgänglig och inkluderande teknik, däribland teknik för distribuerade liggare, och bättre förstå vilka konsekvenser denna får för organisationerna och deras personal.*

3.3. Bevis, synlighet och kunskap för en erkänd social ekonomi

För att den sociala ekonomin ska erkännas och värderas fullt ut i hela EU behöver den ett pålitligare faktaunderlag och mer tillgänglig och jämförbar statistik i medlemsstaterna. Dessutom behöver ett datadrivet beslutsfattande till stöd för den sociala ekonomin tydlig och tillgänglig information, uppdelade uppgifter och regelbunden kommunikation, samt en enda ingång till EU:s resurser.

Viktigt åtgärdsområde 5: Bygga upp faktaunderlaget för den sociala ekonomin

För närvarande är uppgifterna om den sociala ekonomin fragmenterade och de olika metoder som används begränsar beslutsfattarnas kapacitet att utforma ändamålsenliga åtgärder, övervaka framstegen och påvisa effekterna. Genom att utvidga statistiken och gå över till en mer systematisk strategi för datainsamling blir det möjligt att bidra till att anpassa begreppen, förbättra utformningen och inriktningen av de politiska åtgärderna, samt att lyfta fram den sociala ekonomins bidrag till en konkurrenskraftig och inkluderande ekonomi för beslutsfattare, marknader och allmänhet.

För att utöka och främja data och statistisk kunskap samt bygga upp ett faktaunderlag för den sociala ekonomin kommer kommissionen att

- **sträva efter en mer systematisk strategi för datainsamling**, bland annat genom att stödja medlemsstaterna vid utarbetandet av satelliträkenskaper för den sociala ekonomin, samt genom att finansiera nationella pilotprojekt för insamling av uppgifter om den sociala ekonomin genom de nationella statistiska företagsregistren och undersökningarna om inkomststruktur, och då använda administrativa källor där så är möjligt för att undvika ytterligare rapporteringsbördor,
- **utöka EU:s portal för den sociala ekonomin för att förbättra datadelningen och öka insynen** genom att tillhandahålla en effektiv tillgång till publikationer, dataset, metoder och nationella portaler,
- **uppdatera EU:s kartläggning av sociala företag** ⁽³⁸⁾,
- publicera en rapport från expertgruppen för social ekonomi och sociala företag med praktiska rekommendationer om insamling av data om den sociala ekonomin.

I fokus: Den sociala ekonomin och demokratin

*Enligt den särskilda Eurobarometern om den sociala ekonomins betydelse för människorna i EU har 18 % av alla i EU arbetat som volontärer för en organisation i den sociala ekonomin under de senaste fem åren, och 13 % är medlemmar i en sådan organisation. Medvetenheten om den sociala ekonomin som begrepp är dock måttlig, och varierar kraftigt mellan medlemsstaterna. Organisationer inom den sociala ekonomin bidrar till ett mer demokratiskt samhälle eftersom de riktar in sig på medborgarengagemang, lösning av problem i lokalsamhället och delaktighetsbaserad styrning. De fungerar ofta som "demokratiskolor" som främjar insyn, ansvarsskyldighet och tillit till beslutsprocesser. Den sociala ekonomin kan därför bidra till och dra nytta av olika EU-initiativ om demokrati och medborgardeltagande, såsom det **europiska demokratiförsvaret** ⁽³⁹⁾. En stark social ekonomi kan också bidra till ett levande demokratiskt utrymme genom att stärka kapaciteten hos det civila samhällets organisationer, ge dem ökad synlighet och uppmuntra gränsöverskridande samarbete mellan dem. I linje med **EU:s strategi för civilsamhället** ⁽⁴⁰⁾ vidtar kommissionen åtgärder för att skapa en mer stödjande miljö för dessa organisationer, varav många utgör en del av den sociala ekonomin, däribland åtgärder för att säkerställa en rättvis beskattning för välgörenhetsorganisationer och säkerställa tillgången till finansiella tjänster.*

4. SLUTSATS: EN FÖRNYAD AGENDA FÖR EN STARKARE SOCIAL EKONOMI

Sedan handlingsplanen för den sociala ekonomin antogs 2021 har den gett ny kraft åt den sociala ekonomin i Europa. Den har tillhandahållit en enhetlig EU-ram, mobiliserat en rad instrument och program och gett ökad uppmärksamhet åt den sociala ekonomin såväl i nationell politik som EU-nivå. Genomförandet av handlingsplanen och rådets rekommendation från 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin har redan lett till konkreta framsteg. Fler medlemsstater håller på att utveckla strategier, rättsliga ramar och finansieringsflöden. Nya stödstrukturer har vuxit fram och myndigheter, finansiella aktörer och allmänheten har blivit mer medvetna om den sociala ekonomin. Dessa framsteg visar på handlingsplanens relevans, och bekräftar att riktade

EU-åtgärder kan ge konkreta fördelar för organisationerna inom den sociala ekonomin och de lokalsamhällen där de verkar.

Det finns dock fortfarande betydande brister och utmaningar. Den sociala ekonomin får fortfarande inte samma erkännande eller stöd i alla medlemsstater och regioner. Många organisationer upplever fortfarande rättsosäkerhet och svårigheter när det gäller tillgång till utbildning, marknader och finansiering. Den sociala ekonomins potential har ännu inte integrerats tillräckligt i de allmänna politikområdena. Detta skapar ojämlika villkor, vilket förvärras av den sociala ekonomins unika affärsmodell. För att säkerställa att den sociala ekonomin har framgång inom alla territorier och sektorer måste man i nästa fas av genomförandet av handlingsplanen prioritera åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Kommissionen kommer att sträva efter att i högre grad integrera den sociala ekonomin i EU:s politiska åtgärder och program. Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Europeiska regionkommittén, Europeiska investeringsbanksgruppen och EU:s organ och byråer uppmanas därför att samarbeta för att maximera potentialen hos denna agenda.

Det är av avgörande betydelse att genomförandet följs upp. Därför **kommer kommissionen att fortsätta med en samordnad och integrerad strategi för genomförande och övervakning av handlingsplanen**. Regelbundna uppdateringar om genomförandeprocessen kommer att publiceras på EU-portalen för den sociala ekonomin. I enlighet med rådets rekommendation från 2023 rekommenderas dessutom medlemsstaterna att åren 2027 och 2032 rapportera till kommissionen om framstegen när det gäller att stödja den sociala ekonomin. Expertgruppen för social ekonomi och sociala företag kommer att förbli en viktig plattform för dialog, ömsesidigt lärande och gemensamt skapande.

Genom att frigöra den sociala ekonomins fulla kraft kan vi forma ett Europa som värnar lokalsamhällena och miljön och därigenom banar väg för en rättvisare, mer hållbar och konkurrenskraftig framtid.

(¹) [Benchmarking the socio-economic performance of the EU social economy](#), 2024.

(²) [COM\(2021\) 778](#).

(³) [EUT C 428, 13.12.2017, s. 10](#).

(⁴) [Social economy in the life of Europeans – Eurobarometer report](#), 2025.

(⁵) [Much more than a market: Speed, security, solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens](#), 2024.

(⁶) [EUT C, C/2023/1344](#).

(⁷) [SWD\(2023\) 211](#).

(⁸) [SWD\(2023\) 212](#).

(⁹) [Study on State aid for access to finance for social enterprises and for the recruitment of disadvantaged workers in the form of wage subsidies](#), 2024.

(¹⁰) [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#).

-
- (11) [Kommissionens förordning \(EU\) 2023/2831](#).
- (12) [Kommissionens förordning \(EU\) 2023/2832](#).
- (13) [Kommissionens beslut \(EU\) 2025/2630](#).
- (14) [SWD\(2025\) 333](#).
- (15) Se <https://circular-cities-and-regions.ec.europa.eu/>.
- (16) Dessa belopp är ungefärliga, eftersom det inte är möjligt att i varje enskilt fall göra en exakt uppdelning av de tilldelade beloppen och de investeringar som mobiliseras på grundval av godkända InvestEU-transaktioner.
- (17) ADIE, de stora franska mikrokreditinstituten med nästan 100 000 aktiva klienter, däribland en tredjedel som uppbär sociala minimiförmåner och en femtedel som inte har något examensbevis, visar att 93 % av klienterna fortfarande förvärvsarbetar två till tre år efter att de fick ett lån och att 82 % av de företag som startades fortfarande är verksamma ([Etude Impact Adie ZRR](#), 2025).
- (18) [Förordning \(EU\) 2021/1057](#).
- (19) [Förordning \(EU\) 2021/1058](#).
- (20) [Förordning \(EU\) 2021/241](#).
- (21) Se <https://socialinnovationplus.eu/>.
- (22) Tillgänglig på <https://link.europa.eu/jpJ6xv>.
- (23) [Policy Guide on Social Impact Measurement for the Social and Solidarity Economy](#), 2023.
- (24) Impact Europe, [The Size of Impact: Main takeaways from the European impact investing market sizing exercise](#), 28 november 2024.
- (25) European Microfinance Network and Microfinance Centre, [Survey on Microfinance in Europe – 2025 edition](#), 2026.
- (26) Finns på <https://social-economy-gateway.ec.europa.eu/>.
- (27) Uppgifter per den 31 januari 2026.
- (28) [Benchmarking the socio-economic performance of the EU social economy](#), 2024.
- (29) [Social economy in Europe – Contributing to competitiveness and prosperity](#), 2025.
- (30) [COM\(2021\) 345](#).
- (31) [COM\(2025\) 872](#).
- (32) [JOIN\(2025\) 26](#).
- (33) Kommissionen har inlett en översyn av den allmänna gruppantagsförordningen, och kommer att bedöma om och hur denna bör uppdateras, däribland med avseende på reglerna för stöd till sociala företag, utbildning, sysselsättning och rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar.
- (34) [COM\(2025\) 378](#).
- (35) [Förordning \(EU\) nr 345/2013](#).

-
- (36) [Förordning \(EU\) nr 346/2013](#).
- (37) [COM\(2025\) 1025](#).
- (38) Den senaste kartläggningen finns på <https://link.europa.eu/Wn7Nmj>.
- (39) [JOIN\(2025\) 791](#).
- (40) [COM\(2025\) 790](#).